

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวทางการควบคุมภายในของธุรกิจอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กรรมการผู้จัดการของกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีการผลิต จำนวน 4 กลุ่ม 196 บริษัท เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วย Scheffe Analysis การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติทั้งหมดใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS v.13

ผลการวิจัยพบว่าธุรกิจอุตสาหกรรมส่วนใหญ่มีทุนจดทะเบียนชำระแล้วมีมูลค่าเกิน 50 ล้านบาท ไม่เกิน 200 ล้านบาท จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เป็นระยะเวลา 10 ปี ไม่เกิน 15 ปีฐานะทางการเงิน (สินทรัพย์รวม) ณ 31 ธันวาคม 2547 เทียบกับปี 2546 มีกำไรสะสมลดลงจากปีก่อน และส่วนใหญ่มีผู้ตรวจสอบภายในเป็นผู้ทำหน้าที่วางระบบควบคุมภายในของธุรกิจอุตสาหกรรม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมของระดับการให้ความสำคัญต่อแนวทางการควบคุมภายใน ภาพรวมพบว่าธุรกิจอุตสาหกรรมให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรมให้ความสำคัญต่อการควบคุมภายในมากที่สุด รองลงมาได้แก่ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าธุรกิจอุตสาหกรรมให้ความสำคัญด้านการเงินและบัญชีมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดการด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการตลาด และด้านการผลิต กิจกรรมการควบคุมที่ธุรกิจอุตสาหกรรมใช้เป็นแนวทางการควบคุมภายในมากที่สุด ด้านการเงินและบัญชี ได้แก่ การกำหนดผู้มีอำนาจอนุมัติ ระดับวงเงินและการแบ่งแยกหน้าที่ ด้านการจัดการ ได้แก่ การจัดทำแผนเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ได้แก่ นโยบาย หลักเกณฑ์

การชำระรักษาบุคลากรที่มีความสามารถ ด้านการตลาด ได้แก่ กำหนดนโยบายการเรียกเก็บเงิน และการติดตามหนี้ ด้านการผลิต ได้แก่ การตรวจสอบคุณภาพสินค้าโดยการประเมินคุณภาพ และความพึงพอใจของลูกค้า

ผลการเปรียบเทียบแนวทางการควบคุมภายในของธุรกิจอุตสาหกรรมใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการ ด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการเงินและบัญชี ในภาพรวมพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้านและรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการผลิต ด้านการตลาด และด้านการเงินและบัญชี และรายข้อ จำนวน 26 ข้อ จากการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่ากลุ่มอุตสาหกรรมให้ความสำคัญแตกต่างกัน พบว่า กลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรมให้ความสำคัญแนวทางการควบคุมภายในด้านการผลิต มากกว่ากลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร และกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารและกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรมให้ความสำคัญแนวทางการควบคุมภายในด้านการตลาด มากกว่ากลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคให้ความสำคัญแนวทางการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชี มากกว่ากลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม และกลุ่มเทคโนโลยีให้ความสำคัญแนวทางการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชีมากกว่ากลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการควบคุมภายในของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่ธุรกิจอุตสาหกรรมอาจจัดให้มีกิจกรรมการควบคุมแตกต่างกันไปตามขนาด และ โครงสร้างของกลุ่มอุตสาหกรรม และ กลุ่มอุตสาหกรรมยังสามารถคงไว้ซึ่งระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามองค์ประกอบของการควบคุมภายใน การวิจัยครั้งนี้กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

The thesis aims to study and compare the means to investigate the principle of internal control of industrial business registered in SET, categorized by industrial type. The population in the study included Managing Director of the industrial business group registered. In SET, emphasizing the 196 enterprises from 4 manufacturing group. The instrument comprised the survey postal questionnaire. The statistics were analyzed in terms of percentage, mean, standard deviation, one way ANOVA, and Scheffe analysis. The SPSS V.13 program is finally used for analysis process.

The result revealed the characteristics of industrial business as follows: Most enterprises had the authorized capital between 50 million to 200 million baht. The period of registering in the SET was between 10-15 years. The overall profits on December 31, 2002 decreased when compared with those of the previous year. As a whole, the internal audit took charge of the enterprises' internal system control.

Regarding overview of the internal control, most industrial enterprises put prior importance to this factor. The raw material group and industrial product group were the leading groups. To investigate in more details, industrial enterprises put special care in the domains of accountancy, personnel management, marketing, and manufacturing. The activities used for internal control were accountancy domain, i.e. to set the authority for taking charge on money matters and management. The Management authority would make plan for goal achievement, the HRM would take care of policy, regulations, and preservation of qualified staff. The marketing takes charge of loan payment follow-up. The manufacturing would investigate the product quality via assessment and probing consumers' satisfaction.

The analyses revealed no difference in internal control of 5 domains in these business enterprises, i.e. management, manufacturing, marketing, HRM, and accountancy. To make pair-comparison, there were differences in the domains of manufacturing, marketing, and accountancy domains. From analyses of 26 items, the pair comparisons disclose that enterprises put different emphasis on these areas: the group of raw material and industrial supplies give more emphasis to the manufacturing internal control than the agricultural group, food industry, and regular commodities. The commodity group give more priority on fiscal internal control than the group of raw materials and industrial products. Furthermore, technological groups focus on accountancy internal control than the raw material and industrial product group. In the study, the statistic point of significance was set at .05.